

PM 2010:3 RVII (Dnr 325-1601/2009)

Verksamheter året runt för barn till missbrukare

Skrivelse av Stefan Nilsson (mp)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Skrivelse av Stefan Nilsson (mp) om ”Verksamheter året runt för barn till missbrukare” anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulf KristerSSon anför följande.

Ärendet

Stefan Nilsson (mp) har i en skrivelse den 23 juli 2009 till kommunstyrelsen tagit upp frågan om verksamheter året runt för barn till missbrukare. Han anser att barnens utsatthet ökar under ledigheten och att gruppverksamhet för barn har en klart preventiv verkan. Stefan Nilsson vill vidare att stödet till barn till missbrukande föräldrar vid stadsdelsnämnderna ska inventeras och att stödet till frivilligsektorn inom området ska utökas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Mina synpunkter

Verksamhet året runt för barn till missbrukare är en viktig och angelägen fråga. Stödgrupper erbjuds vanligtvis inte under sommarlovet, men socialtjänstens ordinarie verksamhet pågår oförändrat och det finns alltid tillgång till akut hjälp genom socialjouren.

Projektet Centrum för Gruppstöd har genom en omfattande kartläggning konstaterat att kompetens att leda stödgrupper finns både hos stadsdelsnämnderna och inom frivilligsektorn. Projektet ska utvärderas efter dess avslut i december 2009.

Ingångarna bör vara många för de barn, ungdomar och familjer som efterfrågar hjälp samtidigt som innehåll och kvalitet måste vara enhetligt över staden.

Av remissvaren vet vi att både behov och efterfrågan varierar mellan de olika stadsdelsnämnderna och att det ibland kan förekomma väntetider. Det finns svårigheter att få kontinuitet i grupperna, vilket förstärks under sommaren i och med semestrar. Kontinuiteten är viktig för att gruppen ska utgöra den trygghet som krävs för att barn och ungdomar ska våga diskutera svåra och känslamma händelser.

Av remissvaren framgår det också att många stadsdelsnämnder samarbetar med frivilligsektorn och överlag har denna varit föregångare i Stockholm vad gäller gruppverksamheter för barn och ungdomar. Det är min mening att vi ska fortsätta stärka och utveckla samarbetet med frivilligsektorn i syfte att åstadkomma fler gruppverksamheter under hela året.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Skrivelse av Stefan Nilsson (mp) om ”Verksamheter året runt för barn till missbrukare” anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 2 december 2009

ULF KRISTERSSON

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelse (23/7) av Stefan Nilsson (mp)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Skrivelse (23/7 2009) av Stefan Nilsson (MP) tillstyrks.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Vi tillstyrker förslagen i skrivelsen, men vill även framhålla vikten av att avsätta resurser i stadsdelsförvaltningarna, så att gruppstöd finns i den ordinarie verksamheten.

Stockholms stad ska kunna erbjuda alla barn det stöd och skydd som de behöver oavsett var i staden barnen bor. Gruppstödsverksamhet är enligt BUSS-utredningen en insats som ska kunna erbjudas alla barn i staden. Om man räknar ihop de grupp- och stödverksamheter som socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen räknar upp och jämför med Statens folkhälsoinstituts siffror ser man att tillgången på platser är mycket lägre än behovet. Det står också tydligt i ärendet att resurser saknas vilket är beklagligt.

Förutom den målgrupp som anges i skrivelsen behöver även barn till föräldrar med psykisk ohälsa och barn som levt med våld tillgång till gruppstöd. Frågan om gruppverksamheten kan vara öppen bör avgöras av dem som har professionell kunskap.

För att öka kontinuiteten i stödgrupperna och öka möjligheten till året-runt-verksamhet behöver stadsdelsnämnder och frivilligorganisationer samverka sinsemellan. Det förebyggande arbetet gentemot dessa barn och ungdomar behöver förstärkas. Antalet grupper behöver utökas och arbetet med att öka kännedomen hos barn och familjer om utbudet av grupper i staden behöver intensifieras.

Idén om en central samordnare av grupper är utmärkt. Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen bör få i uppdrag att i samverkan med stadsdelsnämnderna planera för att det ska finnas gruppverksamheter året runt i staden och resurser behöver avsättas för detta. Det är viktigt att ha lokal gruppstödsverksamhet för barn som inte kan resa själva. Det ska också vara lätt för barn och deras föräldrar att få information om var stödgrupper finns.

Det finns viktiga frivilligorganisationer som arbetar med att stödja barn till missbrukare. Stödet till dessa organisationer behöver öka, inte minst för att dessa har särskilt goda möjligheter att fånga upp barn som är i behov av stöd.

Alla barn behöver kanske inte just gruppverksamhet utan ett socialt sammanhang där de syns. Även förskolan, skolan och fritidsgården med sin personal spelar stor roll. Dessa barn drabbas därför dubbelt när den moderatstyrda majoriteten konsekvent skär även där. Vi vet dessutom att såväl Systembolagets försäljning som smuggelspriten ökar just nu. När den moderatstyrda majoriteten monterar ner skyddsfaktorerna drabbas de här barnen mycket hårt.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Teres Lindberg* och *Malte Sigemalm* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s) och (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stefan Nilsson (mp) har i en skrivelse den 23 juli 2009 till kommunstyrelsen tagit upp frågan om verksamheter året runt för barn till missbrukare. Han anser att barnens utsatthet ökar under ledigheten och att gruppverksamhet för barn har en klart preventiv verkan. Stefan Nilsson vill vidare att stödet till barn till missbrukande föräldrar vid stadsdelsnämnderna ska inventeras och att stödet till frivilligsektorn inom området ska utökas.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 september 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stefan Nilsson tar i sin skrivelse om verksamhet året runt för barn till missbrukare upp en mycket viktig och angelägen fråga.

Stadsledningskontoret menar att det ligger inom socialtjänstens ordinarie verksamhet att stödja utsatta barn. Social- och arbetsmarknadsnämnden har i budgeten för 2009 fått 10 miljoner för förebyggande arbete med barn och ungdomar.

Stödgrupper för utsatta barn är en etablerad metod som efterfrågas av medborgarna och utvecklas utifrån de behovsområden som uppmärksammas. Stödgrupper användes till exempel som metod, framgångsrikt för att hjälpa barn i sorg efter tsunamin.

Genom omfattande kartläggningar har projektet Centrum för Gruppstöd kunnat konstatera att kompetens gällande att leda stödgrupper redan finns både hos stadsdelsförvaltningarna och inom frivilligsektorn. Det är av vikt att innehåll och kvalitet är enhetligt över staden. Gruppstöd kan idag ges som bistånd enligt Socialtjänstlagen (SoL), men det är också möjligt att själv, som förälder söka detta stöd för sitt barn.

Frivilligorganisationernas medverkan i dessa verksamheter är viktig och bör få tillräckligt stöd. Enligt reglementet för social- och arbetsmarknadsnämnden så ansvarar de för bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom socialtjänstens område där det inte ankommer på stadsdelsnämnd eller äldre- och funktionsnäringsnämnd.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen anses besvarad med vad som sagt i detta tjänsteutlåtande.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (v) och Abdo Goriya m.fl. (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Stefan Nilsson (mp), *bilaga 1*.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 augusti 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stefan Nilsson tar i sin skrivelse om verksamhet året runt för barn till missbrukare upp en mycket viktig och angelägen fråga.

Förvaltningen kan konstatera att socialtjänstens ordinarie verksamhet pågår oförändrat under sommaren, men att stödgrupper vanligtvis inte erbjuds under sommarlovet.

Stödgrupper för utsatta barn är en etablerad metod som efterfrågas av medborgarna och utvecklas utifrån de behovsområden som uppmärksammas. Stödgrupper användes till exempel som metod, främjande för att hjälpa barn i sorg efter tsunamin.

Genom omfattande kartläggningar har projektet Centrum för Gruppstöd kunnat konstatera att kompetens gällande att leda stödgrupper finns både hos stadsdelsförvaltningarna och inom frivilligsektorn. Antalet grupper bör dock utökas och kännedom om grupper hos barn och familjer ytterligare spridas. Rekryteringen till grupperna bör intensifieras. Det är av vikt att innehåll och kvalitet är enhetligt över staden.

Ingångarna bör vara många för de barn, ungdomar och familjer som efterfrågar hjälp. Vidare behöver lättillgängliga metoder färdigställas för utvärdering av gruppverksamhet liksom rutiner för uppföljning av enskilda barn och ungdomar som gått igenom ett program. Dessutom behöver samarbetet mellan stadsdelsförvaltningarna, skolan, landstinget och frivilligsektorn ständigt underhållas, i syfte att sprida information om planerade grupper, och på så sätt verka för att fler behövande och intresserade barn, ungdomar och familjer kan erbjudas tidigt stöd. En central samordnare för staden kan underlätta och stödja stadsdelsnämnderna samt frivilligsektorn.

Överlag har frivilligsektorn varit föregångare i Stockholm vad gäller gruppverksamheter för barn och ungdomar. Förvaltningen anser att staden för utförandet av gruppstöd skall fortsätta att stärka och utveckla samarbetet med frivilligsektorn, i syfte att åstadkomma fler gruppverksamheter. Detta arbetssätt stämmer också väl överens med hur socialtjänstnämnden idag arbetar med det övriga organisations- och föreningsstödet.

Inför projektet Centrum för Gruppstöds avslut i december 2009 bör det övervägas hur arbetet med gruppstöd skall bedrivas framgent. Förvaltningen har för avsikt att återkomma till nämnden i frågan.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Magnus Dannqvist m.fl. (s), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämndernas verksamheter för stöd och hjälp åt barn till missbrukare

Det övergripande målet för förvaltningen har varit att på frivillig väg erbjuda stöd och hjälp i öppna former och verksamheterna har strävat efter att hitta lösningar i närområdet för såväl barn som ungdom. Trappansamtal och grupper erbjuds specifikt till barn som har föräldrar med missbruksproblem. I övrigt finns olika insatser både för föräldrar och för barn och ungdomar såsom samtal, praktiskt pedagogiskt arbete, stöd i tränings- och försökslagheter, nätverksmöten vid kriser, intensivtöd i hemmiljö av familjebehandlare/pedagog och genom MST- terapeuter har skett dagligen.

Även mer strukturerad öppenvård som Komet (föräldrautbildning) och ART (aggres-

sionsterapi) kan erbjudas. Ungdomsmottagningarna arbetar i närmiljön med skolklasser och med identitetsskapande arbete. Ett komplement till detta är fritidsverksamheten och fältarbetet som förvaltningen bedriver.

Öppna gruppverksamheter för barn till missbrukare i Stockholms stad

Gruppverksamhet för barn till föräldrar med missbruksproblematik är en återkommande fråga för staden. Det har tidigare funnits förslag om att ha en central verksamhet där de olika stadsdelarna ansvarar för att tillsätta ledare. Alla stadsdelar skulle ha möjlighet att erbjuda barn plats i grupperna. I dag är det svårt att få kontinuitet i barngrupperna över huvud taget. Grupperna är beroende på hur många barn i samma ålder och med samma problematik som för tillfället finns i stadsdelarna.

Grupper för barn till missbrukare finns på olika ställen i staden. Ersta Vändpunkt har gruppverksamhet för barn. För ungdomar finns Maria ungdom med inriktningen på unga tonåringar som haft en alkoholdebut och som också har föräldrar med missbruksproblem. Stadsdelsförvaltningarna kan remittera ungdomar dit. I Farsta finns Humlan; en grupp för ungdomar som drivs av Ungdomsmottagningen och Svenska kyrkan. Enskede- Årsta- Van- tör har Trappansamtal.

En central eller regional samordning skulle vara bra då varje stadsdel inte kan hålla kontinuitet i rekrytering av barn och organisera arbetet med de olika behov av grupper som finns.

Frivilligorganisationer som arbetar med att stödja och hjälpa barn till missbrukare är viktiga komplement till socialtjänstens insatser.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att verksamheter för stöd och hjälp åt barn till missbrukare behövs. En inventering kan bidra till att alla barn i staden får samma möjlighet till denna form av stöd. Frivilligorganisationernas medverkan i dessa verksamheter är viktig och bör få tillräckligt stöd.

Stadsdelsnämndens verksamheter och insatser för barn till missbrukare

Farsta stadsdelsnämnd har sedan 1997 bedrivit ”Humlan”, en gruppverksamhet för barn till föräldrar som missbrukar. Verksamheten bedrivs enligt ett upprättat samverkansavtal tillsammans med Söderledskyrkan. För barn i familjer som individ- och familjeomsorgen kommer i kontakt med, kan vid behov också köpas plats i andra verksamheter, t ex Ersta Vändpunkten. Barn som är placerade i familjehem i andra kommuner kan erbjudas deltagande i gruppverksamhet för barn till missbrukare.

I projektet ”Balans i livet” för barnfamiljer med konflikter ingår barn till föräldrar som missbrukar, och i gruppverksamheten ”Skilda världar”, för barn till skilda föräldrar, ingår också barn i familjer där missbruk förekommer.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Jan Wallman m.fl. (s), Ylva Wahlström (mp) och Kjell

Martteng (v), bilaga 1.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 augusti 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Gruppverksamheter för barn till missbrukare, så kallade Våenggrupper, har funnits i stadsdelsområdet sedan 1997, då de startade på initiativ av dåvarande Hägerstens stadsdelsförvaltning. Grupperna är slutna med högst sju deltagare per grupp.

Träffarna är strukturerade och genomförs enligt ett arbetssätt som utarbetats av Rädda Barnen. Mycket omsorg ägnas åt att skapa trygghet i gruppen så att deltagarna ska våga ta upp händelser och känslor som är svåra för dem.

Under de senaste åren har en-två grupper genomförts årligen under ledning av två erfarna familjebehandlare. Deltagarna har kommit via socialsekreterare eller t.ex. skolsköterska. De utvärderingar som gjorts av grupperna har visat att de är av stort värde för barnen och ungdomarna. Det faktum att barnet gått i grupp har också i vissa fall fått föräldrarna att själva söka hjälp för missbruket.

Det problem som finns med verksamheten är att den tar mycket tid i anspråk. Förutom själva träffarna, som äger rum arton gånger per grupp, krävs ett omfattande arbete med förberedelser och rekrytering till grupperna. Det är

ibland svårt att få ihop tillräckligt stora grupper, vilket kan innebära att de som "står i kö" kan få vänta ett tag tills gruppen kommer igång.

Om kommunen ska kunna fortsätta erbjuda insatser som Våenggrupper och liknande behöver, enligt förvaltningens uppfattning, en diskussion påbörjas om samverkan mellan stadsdelarna kring sådana verksamheter. Grupper som drivs av frivilligorganisationer är också tänkbara under förutsättningen av kvaliteten i verksamheterna kontrolleras. Den inventering som motionären föreslår kan vara ett sätt för stadsdelarna att få kännedom om andra verksamheter som de kan samarbeta med och länka till.

Stefan Nilsson föreslår i sin skrivelse att gruppverksamheter ska finnas året runt, även på sommaren. Som framgår ovan baseras arbetet i Våenggrupperna mycket på trygghet och kontinuitet. Vågenmetoden är därmed inte möjlig att använda i öppna grupper som bara håller på kort tid eller där deltagare går i och ur efterhand.

Det stöd som förvisso kan behövas för barnen till missbrukare under sommaren måste därför se ut på något annat sätt. För egen del kan förvaltningen tänka sig att inför sommarloven lämna tydlig information via skolor och ungdomsgårdar om att barnen och ungdomarna kan vända sig till t.ex. fältassistenter, ungdomsstödjare och ungdomsmottagning. För de mindre barnen finns möjlighet att vända sig till Barnens hjälptelefon, som drivs av Bris.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningens Öppenvårdsenhet inom Barn- och ungdom bedriver tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltning en stadsdelsövergripande barnstödsverksamhet för målgrupperna barn till missbrukare och psykiskt sköra personer.

Barnstödsverksamheten Kraftkällan -barn till missbrukare, bygger på en modell från Rädda Barnen. Samtliga gruppleddare/familjebehandlare inom förvaltningen har genomgått Rädda Barnens utbildning för att på ett framgångsrikt sätt genomföra verksamhet med barn-

stödsgrupper. En gruppverksamhet riktad till barn till missbrukare genomförs årligen och omfattar ca 8 barn per gruppstillfälle. Det är dock inte ovanligt att det är svårt att motivera berörda familjer att delta i grupperna. Det kan ha flera orsaker, bl.a. att barn kan uppleva lojalitetskonflikt gentemot sin förälder och att det kan upplevas som svårt för barnet. Det kan också förekomma att föräldrar ej ger tillstånd/medgivande för sina barn att delta.

Under sommaren bedrivs dock ingen gruppverksamhet. Däremot har förvaltningen under sommaren 2009 arrangerat vissa sommarutflykter för barn och deras familjer. Målgruppen barn till missbrukare finns representerad där. Öppenvårdsenhetens personal har ordnat fem planerade grupputflykter, bl.a. till Junibacken, Skansen och Tom-Tits. Grillning och besök i olika parklekar har också förekommit. Därutöver har även individuellt riktade insatser till barn och ungdomar samt föräldrar skett i form av besök på Kolmården och biobesök.

De barn/ungdomar och föräldrar som varit föremål för dessa insatser är till största delen de som har öppenvårdsinsats enligt SoL 4:1.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Awad Hersi (mp), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har tagit del av skrivelsen om verksamheter året runt för barn till missbrukare. Förvaltningen bedriver, sedan tio år tillbaka, barngrupper för barn till missbrukande föräldrar. Barngruppsverksamheten "Solrosen" har pågående barngrupper under höst- och vårterminer som består av ca 5 barn i åldrarna 7-11 år. Dock finns ingen verksamhet under sommaren vilket vore önskvärt då "våra barn" själva efterfrågat sommarverksamhet. På grund av minskade personalresurser under semesterperioden har det dock inte varit möjligt att tillgodose dessa behov. Förvaltningen bedriver ingen egen tonårsgrupp men flera av våra tonåringar har genomgått Ersta Vändpunktens program.

Förvaltningen ställer sig positiv till att en inventering av samtliga stadsdelsnämnders verksamheter för stöd och hjälp åt barn till missbrukare genomförs då det skulle kunna medföra att flera stadsdelsförvaltningar skulle kunna samverka i arbetet med att starta barn- och tonårsgrupper för barn till missbrukande föräldrar. Det är inte ovanligt att det kan uppstå svårigheter för en förvaltning att själv rekrytera deltagare till en gruppverksamhet och samverkan mellan flera närliggande stadsdelsförvaltningar skulle ibland vara att föredra.

Förvaltningen ställer sig däremot tveksam till att frivilligorganisationer som arbetar för att stödja och hjälpa barn till missbrukare ska få ökat ekonomiskt stöd då dessa organisationer redan idag har möjlighet att söka föreningsbidrag såväl från staden centralt som lokalt hos respektive stadsdelsförvaltning. Däremot vore det önskvärt med en ökad dialog och samordning mellan stadsdelsförvaltningarna och frivilligorganisationerna så att en bättre samverkan kunde ske för att t.ex. kunna tillgodose barnens behov av gruppverksamhet även under sommaren.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Rolf Lindell m.fl. (s), Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Rolf Lindell m.fl. (s), Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 augusti 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Östermalms stadsdelsförvaltning är givetvis medveten om att barn till missbrukande förälder/ar kan vara i behov av olika stödinsatser, vilket de också erbjuds, på Östermalm i synnerhet genom Erstas verksamhet Vändpunkten. Där har de både barn- och tonårsgrupper, men verksamheten är stängd under sommaren. Barn och unga väljer i de flesta fall att vara ”lediga” på sommarlovet, vilket är trolig anledning till att just riktade verksamheter ofta stänger då. De som behöver akut stöd får det även under sommaren, men då individuellt.

Många av de barn och unga som är i behov av extra stöd väljer att vara på sommar-kollo någon vecka. Ett alternativ som socialsekreterare och andra berörda personer alltid försöker motivera de unga att åka till.

Östermalms stadsdelsförvaltning ser idag inget behov av gruppverksamhet året runt för barn till missbrukare. Inga önskemål om sådan verksamhet har framkommit från varken barn, unga eller föräldrar. Men förvaltningen motsätter sig därmed inte en inventering av stadsdelsnämndernas verksamheter för stöd och hjälp åt barn till missbrukare. Vidare menar förvaltningen att där behov finns av året-runt-verksamhet bör förutsättningar ges så att detta är möjligt, antingen genom stadens/stadsdelens egen verksamhet eller via frivilligorganisationer.

Östermalms stadsdelsförvaltning föreslår stadsdelsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Karin Rågsjö (v) och Abdo Goriya m.fl. (s) enligt följande

1. Förvaltningens förslag till beslut tillstyrks i huvudsak.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Stockholms stad ska kunna erbjuda alla barn det stöd och skydd som de behöver oavsett var i staden barnen bor. Gruppstödsverksamhet är enligt BUSS-utredningen en insats som ska kunna erbjudas alla barn i staden. Räknar man ihop de grupp- och stödverksamheter som förvaltningen räknar upp och jämför med Statens folkhälsoinstituts siffror ser man att det saknas många platser. Det står också tydligt i ärendet att resurser saknas vilket är beklagligt! Det är tydligt att det förebyggande arbetet gentemot dessa barn och ungdomar behöver förstärkas. Vi tillstyrker därför förslagen i skrivelsen, men vill även framhålla vikten av att avsätta resurser i stadsdelsförvaltningarna, så att gruppstöd finns i den ordinarie verksamheten. Förutom den målgrupp som anges i skrivelsen behöver även barn till föräldrar med psykisk ohälsa och barn som levt med våld tillgång till gruppstöd. Frågan om gruppverksamheten kan vara öppen bör avgöras av dem som har professionell kunskap.

För att öka kontinuiteten i stödgrupperna och öka möjligheten till året-runt-verksamhet behöver stadsdelsnämnder och frivilligorganisationer samverka sinsemellan. Vi delar förvaltningens uppfattning om att en central eller regional samordning skulle förbättra situationen. Samtidigt är det viktigt att ha lokal gruppstödsverksamhet för barn som inte kan resa själva. Det ska också vara lätt för barn och deras föräldrar att få information om var stödgrupper finns.

Alla barn behöver kanske inte just gruppverksamhet utan ett socialt sammanhang där de syns. Även förskolan, skolan och fritidsgården med sin personal spelar stor roll. Dessa barn drabbas därför dubbelt när den moderatstyrda majoriteten konsekvent skär även där. Vi vet dessutom att såväl Systembolagets försäljning som smuggelspriten ökar just nu. När den moderatstyrda majoriteten monterar ner skyddsfaktorerna drabbas de här barnen mycket hårt.

Reservation anfördes av Stefan Nilsson (mp) enligt följande

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att tillstyrka skrivelsen.
2. Därutöver anføres följande.

Om man räknar man ihop de grupp- och stödverksamheter som förvaltningen räknar upp och jämför med Statens folkhälsoinstituts siffror ser man att tillgången på platser är mycket lägre än behovet. Det står också tydligt i ärendet att resurser saknas vilket är beklagligt.

Det förebyggande arbetet gentemot dessa barn och ungdomar behöver förstärkas. Antalet grupper behöver utökas och arbetet med öka kännedomen om grupper hos barn och familjer behöver intensifieras. Förvaltningens idé om en central samordnare av grupper är utmärkt. Förvaltningen bör få i uppdrag att planera för att det ska finnas gruppverksamheter året runt i staden och resurser behöver avsättas för detta.

Det finns viktiga frivilligorganisationer som arbetar med att stödja barn till missbrukare. Stödet till dessa organisationer behöver öka, inte minst för att dessa har särskilt goda möjligheter att fånga upp barn som är i behov av stöd.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Magnus Dannqvist m.fl. (s) enligt följande

1. Förvaltningens förslag till beslut tillstyrks i huvudsak.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Stockholms stad ska kunna erbjuda alla barn det stöd och skydd som de behöver oavsett var i staden barnen bor. Gruppstödsverksamhet är enligt BUSS-utredningen en insats som ska kunna erbjudas alla barn i staden. Vi tillstyrker därför förslagen i skrivelsen, men vill även framhålla vikten av att avsätta resurser i stadsdelsförvaltningarna, så att gruppstöd finns i den ordinarie verksamheten. Förutom den målgrupp som anges i skrivelsen behöver även barn till föräldrar med psykisk ohälsa och barn som levt med våld tillgång till gruppstöd. Frågan om gruppverksamheten kan vara öppen bör avgöras av dem som har professionell kunskap.

För att öka kontinuiteten i stödgrupperna och öka möjligheten till året-runt-verksamhet behöver stadsdelsnämnder och frivilligorganisationer samverka sinsemellan. Vi delar förvaltningens uppfattning om att en central eller regional samordning skulle förbättra situationen. Samtidigt är det viktigt att ha lokal gruppstödsverksamhet för barn som inte kan resa själva. Det ska också vara lätt för barn och deras föräldrar att få information om var stödgrupper finns.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jan Wallman m.fl. (s), Ylva Wahlström (mp) och Kjell Marténg (v) enligt följande

1. Att delvis ansluta oss till förvaltningens svar.
2. Att utöver detta anføra följande:

Staden bör kartlägga möjligheten till någon eller någon sommarbaserad verksamhet just för dessa ungdomar som till exempel kolloverksamhet. I exempelvis svenska kyrkan finns det verksamheter tillsammans med socialtjänsten, eller har i alla fall funnits. Och som motionären skriver behövs dessa krafter förstärkas och inte minst karläggas, så vi kan få till ett aktivt samarbete på flera ställen.

Vidare behöver man säkerhetsställa att våra unga kan få delta i dessa stödgrupper och därför borde de bli reglerat att bara en förälder behöver stödja ett deltagande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Awad Hersi (mp) enligt följande

Att nämnden ställer sig positiv till skrivelsen i sin helhet.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rolf Lindell m.fl. (s), Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v) enligt följande

att en inventering ska göras av stadsdelsnämndernas verksamheter för stöd och hjälp åt barn till missbrukare samt

att det i Stockholms stad ska finnas öppen gruppverksamhet året runt för barn till missbrukare.

Särskilt uttalande gjordes av Rolf Lindell m.fl. (s), Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v) enligt följande

I Sverige beräknas cirka 400 000 barn leva i familjer med missbruk av alkohol eller droger. Eftersom stockholmarna konsumerar mer än övriga i landet och att dryckesvanorna är särskilt omfattande på Östermalm innebär detta att det kan vara ett stort mörkertal i vår stadsdel. Det vore därför rimligt att genomföra en inventering av stadsdelsnämndernas verksamheter även om inget önskemål om sådan verksamhet har framkommit på Östermalm.

Missbruk tar inte sommaruppehåll - tvärtom är det så att ingen annan gång under året supas det så mycket som under sommaren. Det är semester, sommarlov och många barn har ingenstans att ta vägen. Det är därför rimligt att det finns öppna verksamheter som tar hand om dessa barn.